

14.12.2021

Asia/8

§ 205

Oikaisuvaatimus koskien ulkoilupalvelupäällikön päätöstä 15.11.2021 § 70

HEL 2021-012870 T 02 08 01 01

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli vesiliikennepäällikkö Tapio Rossi. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Nina Suomalaisen ehdotuksesta.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Tapio Rossi, vesiliikennepäällikkö, puhelin: 310 87937
tapio.rossi(a)hel.fi
Kirsi Hietanen, lakimies, puhelin: 310 28007
kirsi.hietanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 26.11.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkää ulkoilupalvelupäällikön 15.11.2021 § 70 päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Esittelijän perustelut

Merenkävijät ry on toimittanut 26.11.2021 oikaisuvaatimuksen ulkoilupalvelupäällikön päätöksestä, jolla Helsingin kaupunki on irtisanonut liikennöintiyhteistyön Merenkävijät ry:n kanssa. Irtisanominen koskee vesireittiliikennettä Helsingissä sijaitsevaan Harakan saareen.

Oikaisuvaatimus

Merenkävijät ry vaatii, että kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kumoaa oikaisuvaatimuksen kohteena olevan ulkoilupalvelupäällikön päätöksen. Merenkävijät ry katsoo, että vuosikymmeniä jatkunut liikennöintiyhteistyö on irtisanottu ilman ennakkovaroitusta tai neuvotteluja. Päätös on kohtuuton ja epätarkoituksenmukainen, eikä edistä helsinkiläisten etua.

Oikaisuvaatimus perusteluineen on asian liitteenä.

Helsingin kaupunki

Merenkävijät ry on liikennöinyt aikataulunmukaista vesireittiliikennettä Harakan saaren. Liikennöinnistä ei ole ollut voimassa olevaa kirjallista sopimusta osapuolten välillä. Näin ollen sopimussuhteen voidaan katsoa perustuneen vakiintuneeseen käytäntöön. Yleisesti kaupungin liikennöintisopimus on sopimusehtojen mukaisesti mahdollista irtisanoa ilman erityistä syytä päättymään joulukuun viimeiseen päivään. Irtisanominen pitää tehdä kirjallisesti viimeistään marraskuun viimeiseen päivään mennessä.

Ulkoilupalvelupäällikön 15.11.2021 § 70 päätöksellä Helsingin kaupunki on irtisanonut liikenneyhteistyön Merenkävijät ry:n kanssa koskien Harakan saaren vesireittiliikennettä. Helsingin kaupunki on katsonut ulkoilupalvelupäällikön päätöksen mukaisesti yhteistyön päättymään 31.12.2021.

Helsingin kaupungin ja Merenkävijät ry:n välisessä yhteistyössä on ollut kysymys yksityisoikeudellisesta oikeustoimesta. Näin ollen esimerkiksi oikaisuvaatimuksessa mainittu hallintolain 34 §:n velvollisuus asianomaisen kuulemiseen ei sovellu tähän, koska kyseessä ei ole hallintoasian käsittely, eikä hallintomenettelyä sovelleta tällaisiin oikeustoimiin. Toistaiseksi voimassa olevia sopimuksia koskee pääsääntöisesti irtisanomisvapaus. Irtisanominen ei edellytä erityistä oikeudellista perustetta ja sopimuksen osapuoli voi irtisanoa sopimuksen valitsemanaan ajankohtana, ellei siitä ole erikseen laissa säädetty tai osapuolten kesken erikseen sovittu. Lähtökohtaisesti sopimuksen voi irtisanoa yksipuolisella päätöksellä. Mikäli irtisanomisaikaa ei ole laissa säädetty tai erikseen sovittu, niin irtisanomisajan tulee olla kohtuullinen. Liikenneyhteistyö Merenkävijät ry:n kanssa on perustunut vakiintuneeseen käytäntöön, koska voimassa olevaa kirjallista sopimusta ei ole ollut. Näin ollen Helsingin kaupungilla on ollut oikeus irtisanoa yhteistyö päättymään valitsemanaan ajankohtana ja ilman erityistä oikeudellista perustetta. Irtisanominen on voitu toteuttaa yksipuolisella päätöksellä. Yhteistyö on 15.11.2021 päätöksellä katsottu päättymään 31.12.2021. Irtisanomisaikaa voidaan pitää kohtuullisena ja irtisanominen on kaikilta osin tapah-

14.12.2021

tunut kaupungin normaalin ja vakiintuneen sopimuskäytännön mukaisesti.

Kirjallisen sopimuksen puuttumista on selvitetty useaan otteeseen. Vesiliikenneasiamies on yrittänyt selvittää Harakan vesireittiliikenteen sopimustilannetta sekä kaupungin eri tahojen että Merenkävijät ry:n kanssa. Vesiliikenneasiamies on soittanut Merenkävijät ry:n toimistolle 4.11.2021 ja tiedustellut jälleen, onko Merenkävijät ry:llä voimassa olevaa sopimusta liikennöinnistä ja jos sellainen löytyy, voiko sopimuksesta lähettää kopion kaupungille. Saman puhelun aikana vesiliikenneasiamies kertoi Merenkävijät ry:n toimistonhoitajalle, että kaupunki on suunnitellut vuodelle 2022 kokeilua, missä yksinoikeus harjoittaa säännöllistä vesiliikennettä Harakan saareen annetaan kokeilukumppanille ja Merenkävijät ry ei näin ollen voi jatkaa liikennöintiä Harakkaan kesällä 2022. Merenkävijät ry:n kommodori on myös keskustellut asiasta vesiliikenneasiamiehen kanssa puhelimesta 5.11.2021. Kirjallista sopimusta (voimassa olevaa tai päättynyttä) Harakan vesireittiliikenteestä ei ole löytynyt.

Helsingin kaupunki on toteuttanut Mente Marine Oy:n (Callboats) kanssa yhteysveneliikenteen Vartiosaareen kesällä 2020. Vartiosaaressa vieraili kesän aikana yli 7 000 ihmistä ja palaute Callboatsin toiminnasta oli käytännössä yksinomaan positiivista. Kesällä 2021 Merisatamassa liikennöi 12-paikkainen Callboats-kutsuvene. Callboatsin kyydissä pääsi useammasta lähtöpaikasta kaikkiin Merisataman saariin (pl. Särkkä, mihin Merenkävijät ry ei antanut lupaa liikennöintiin). Mente Marine Oy on kehittänyt Callboats-konseptia. Callboats on täysin sähkökäyttöinen yhteysvene. Veneen kutsuminen ja matkan maksaminen tapahtuu Callboats-sovelluksen kautta. Mente Marine Oy kehittää ja valmistele myös autonomista liikennöintiä osana Callboats-konseptia.

Helsingin kaupunki on pyrkinyt kehittämään vesireittiliikennettä ympäristöystävällisempään ja asiakaslähtöisempään suuntaan. Kaupunki ei kuitenkaan osta tai tue vesireittiliikennettä ja yritysten tuotto tulee lipputuloista. Tämä vaikeuttaa kaupungin mahdollisuuksia vaatia suuria investointeja edellyttäviä kehitystoimia yrityksiltä. Mente Marine Oy:n Callboats-konsepti vastaa useisiin kaupungin nostamiin kehityskohtiin ja kaupunkistrategian painopisteisiin. Erityisen tärkeää on valmistella sähköiseen vesiliikenteeseen siirtymistä.

Helsingin kaupunki on suunnitellut toteuttavansa liikennekokeilun Mente Marine Oy:n kanssa Merisataman Uunisaareen ja Harakkaan suuntautuvassa liikenteessä vuonna 2022. Tavoitteena on saada toimintaa sujuvoitettua niin, että kuljettajan aika ei kulu lipunmyynti- ja tarkastustoimintoihin, vaan vene voi liikennöidä tehokkaammin. Lisäksi kesällä 2022 on tarkoitus kokeilla HELENin ja Callboatsin kanssa yhteistyössä

14.12.2021

HELENin latauslaitteen toimivuutta ja sen pohjalta voidaan valmistella standardoitua ja monistettavaa latausratkaisua Helsingin vesiliikenteeseen.

Mente Marine Oy on rakentamassa toista Callboats-venettä eli kummankin saaren liikenteessä toimii oma vene ja veneet liikennöivät ai-noastaan Uunisaareen ja Harakkaan ja esimerkiksi ryhmien saapuessa voidaan hetkeksi siirtää molemmat veneet kyseisen saaren liikenteeseen. Menten investoinnit kalustoon ja konseptin kehittämiseen ovat merkittäviä ja sen vuoksi on tärkeää, että kaupunki pyrkii siihen, että Menten tuotto on riittävä, jotta investointien rahoituskulut ainakin yhden vuoden ajalta saadaan katettua lipputulolla. Tämän vuoksi haluamme antaa Menten yksinoikeuden säännölliseen liikenteeseen Uunisaareen ja Harakkaan. Säännöllisen liikenteen lisäksi muiden toimijoiden tilausliikenne saariin on mahdollista.

Kaupunginkanslian hankintapalveluiden kanssa on selvitetty, että tällaisen kokeiluliikenteen suorahankinta vuodeksi 2022 on mahdollinen. Vuodesta 2023 alkavalla sopimuskaudella tapahtuva liikenne on hankintapalveluiden mukaan kilpailutettava.

Harakka ei ole kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinnassa oleva saari. Kaupunkiympäristön toimialajohtaja on kuitenkin antanut kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle mandaatin kilpailuttaa vesireittiliikenne Harakan saareen.

Merisataman alueella on kaksi Helsingin kaupungin virkistys- ja ulkoilu- saarta Harakka ja Uunisaari. Merisataman alueella toimii useita pursiseuroja (mm. HSS – Helsingfors Segelsällskap ja SPS – Suomalainen pурсiseura ry) ja kaikki pурсiseurat ovat järjestäneet itse liikenteen hallinnassaan olevalle saarelle. Tasapuolisuuden nimissä ei kuitenkaan voida antaa kilpailuttamatta yhdelle alueen pурсiseuralle yksinoikeutta liikennöidä kaupungin hallinnassa olevaan virkistys- ja ulkoilusaareen ja näin kohdentaa taloudellista hyötyä yhdelle toimijalle.

Merenkävijät ry on oikaisupyynnössään esittänyt, että heidän käytössään olevat yhteysveneet ovat merikelpoisia ja turvallisia ja huomattavasti vakaampia kovassa tuulella ja merenkäynnissä kuin esimerkiksi Callboatsin sähköveneet. Menten tiedon mukaan Callboatsin katamaraanirunko (kaksirunkoinen alus) tekee veneestä vakaamman kuin yksirunkoinen alus. Callboatsin veneessä on neljä moottoria, mikä tekee veneestä paremmin ohjattavan myös kovassa merenkäynnissä. Callboatsin vene kiinnittyy laiturin sekä moottoreilla että hydraulisesti toimivan kulkusillan varaan, mikä tekee veneeseen kulun turvalliseksi ja helpoksi. Callboatsin veneellä on CE-merkintä ja

14.12.2021

merkintää varten tehdyssä kallistuskokeessa veneen toiselle laidalle laitettiin 1 040 kg:n painoinen kuorma, jolloin veneen kallistuma kokeessa oli 4,7 astetta ja kallistusta oli ilman mittaria vaikea edes havaita.

Callboatsin matkustajakapasiteetti on 12 henkilöä. Kapasiteetti on siis pienempi kuin Merenkävijät ry:n yhteysveneissä. Callboatsilla on kuitenkin yksi vene yksinomaan mantereen ja Harakan välisessä liikenteessä. Callboatsin vene liikennöi tilauksesta tarpeen mukaan. Näin liikenne on aikatauluista riippumatonta ja asiakkaiden odotusaika pyritään saamaan mahdollisimman lyhyeksi. Callboatsin kuljetuskapasiteetti tunnin aikana on arviolta noin 100 henkilöä (yhteen suuntaan). Merenkävijät ry:n yhteysvene on kulkenut puolen tunnin välein. Ryhmien saapumisesta saariin saadaan ennakkotieto ja ryhmien saapumiseen voidaan varautua. Koska Harakassa ja Uunisaarella vierailevat ryhmät liikkuvat yleensä eri aikaan päivästä, voidaan toisella veneellä tarvittaessa avustaa ryhmän siirtymistä. Liikennekokeilusta Mente Marine Oy:n ja Helsingin kaupungin välillä tehtävä sopimus ei estä tilausliikennettä saariin eli ryhmäkuljetuksiin on mahdollista tilata myös erillinen kuljetus miltä tahansa palveluntarjoajalta.

Lisäksi voidaan vielä todeta, että Callboatsin yhteysveneeseen kulku on perinteistä yhteysvenettä esteettömämpi. Veneeseen kuljetaan perässä olevan hydraulisesti toimivan kulkusillan kautta ja kulkusiltaa pitkin on helppo kuljettaa pyörätuoleja, lastenvaunuja ja myös jalan veneeseen nouseminen sekä sieltä poistuminen on helppoa ja turvallista.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Tapio Rossi, vesiliikennepäällikkö, puhelin: 310 87937
tapio.rossi(a)hel.fi
Kirsi Hietanen, lakimies, puhelin: 310 28007
kirsi.hietanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 26.11.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

14.12.2021

Asia/8

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Liikuntapalvelukokonaisuus Ulkoilupalvelut Ulkoilupalvelupäällikkö 15.11.2021 § 70